

چشم انداز ۲۰۳۰ | مملکت عربستان سعودی

مؤسسه کارآفرینان و نوابغ سعیدی
Saeedi Foundation for Elite Entrepreneurs
(SaFEE)

مؤسسه کارآفرینان و نوایغ سعیدی
Saeedi Foundation for Elite Entrepreneurs
(SaFEE)

چشم‌انداز ۲۰۳۰، مملکت عربستان سعودی

این سند ترجمه‌ای است از

Vision 2030, KINGDOM OF SAUDI ARABIA.

این سند، که ما فقط بخش‌های تأثیرگذارتر آن را به فارسی ترجمه کرده‌ایم، سند راهبردی مشروحی است که بر مبنای سیاست‌های جدید کشور عربستان و به خصوص برنامه‌های توسعه ملی آن زیر نظر محمد بن سلمان بن عبدالعزیز آل سعود - ولیعهد و رئیس شورای امور اقتصادی و توسعه عربستان سعودی - تنظیم و منتشر شده است.

ترجمه محمد رضا بهاری

تاریخ انتشار: ۱۳۹۶/۱۲/۸

درباره مقاله‌ها و سندهای ترجمه شده در مؤسسه کارآفرینان و نوایغ سعیدی

نوآوری و کارآفرینی و حمایت از نخبگان و صاحبان فکرهای بکر در تحقق بخشیدن به ایده‌های ارزشمند آنان - که مأموریت اصلی «مؤسسه» است - خواه ناخواه به عرصه‌هایی مثل مدیریت کسب و کار وصل می‌شود. مطالعه برای رسیدن به این اهداف مستلزم آشنایی هر چه بیشتر با مفاهیم مرتبطی مثل رقابت، کارایی، راهبرد، مسئولیت، مخاطره، و بهره‌وری است.

به همین منظور است که ما مقالاتی اعم از تحلیلی یا کاربردی، از منابع معتبر، در این مؤسسه منتشر می‌کنیم تا چکیده تجارب صاحب‌نظران و دست‌اندرکاران این امور در اختیار مخاطبان علاقه‌مند قرار بگیرد.

در آینده منتظر دریافت مقالات مناسب - تألیف یا ترجمه - از مخاطبانمان خواهیم بود.

وبگاه: www.safee.ir

نشانی: تهران، خیابان استاد مطهری، خیابان میرزای شیرازی، نرسیده به خیابان دکتر بهشتی، ساختمان

۲۲۵، واحد ۹.

تلفن: +۹۸ ۲۱ ۲۴۵۹۱۲۹۰

مهم‌ترین هدفم این است که کشورمان نمونه پیشرو و موفق از درخشش در جهان در همه عرصه‌ها باشد، و برای دستیابی به این هدف با شما همکاری خواهیم کرد.

ملک سلمان بن عبدالعزیز آل سعود، خادم الحرمین شریفین

خوشحالم که چشم‌انداز عربستان سعودی به آینده را برایتان توصیف می‌کنم. این یک طرح بلندپروازانه اما دست‌یافتنی است که هدف‌ها و توقعات بلندمدت ما را بیان می‌کند و قوت‌ها و قابلیت‌های کشورمان را نشان می‌دهد.

محمد بن سلمان بن عبدالعزیز آل سعود، رئیس شورای امور اقتصادی و توسعه عربستان سعودی

پیشگفتار

هر داستان موفق‌تری از یک تصور آغاز می‌شود و تصورات موفق مبتنی بر ستون‌های مستحکم‌اند. اولین ستون تصور ما همانا منزلت واقع شدن در مرکز جهان عرب و جهان اسلام است. واقفیم که خداوند متعال در سرزمین مان موهبتی بسیار گرانبهاتر از نفت به ما ارزانی داشته است. کشور ما جایگاه کعبه و مسجدالنبی است، که مقدس‌ترین جایگاه روی زمین‌اند، و همچنین قبله‌ای است که بیش از یک میلیارد نفر موقع نماز به طرف آن می‌ایستند.

دومین ستون تصور ما عزم راسخمان است تا به مرکزی برای سرمایه‌گذاری جهانی تبدیل شویم. کشور ما قابلیت‌های سرمایه‌گذاری اعلائی دارد، که ما برای رونق بخشیدن به اقتصاد و گسترش عوایدمان از آنها بهره خواهیم گرفت.

سومین ستون این است که موقعیت راهبردی بی‌نظیرمان را به کانونی برای اتصال سه قاره آسیا، اروپا، و آفریقا بدل کنیم. موقعیت جغرافیایی ما در میان راه‌های آبی مهم جهان، موجب می‌شود که پادشاهی عربستان سعودی کانونی برای تجارت و دروازه ورود به جهان باشد.

کشور ما منابع طبیعی غنی دارد. ما برای رفع نیازهای انرژی صرفاً به نفت وابسته نیستیم. در زیرزمین‌های ما طلا، فسفات، اورانیم و بسیاری کانی‌های ارزشمند دیگر یافت می‌شود. اما ثروت واقعی ما در بلندهمتی مردمان و قابلیت‌های نسل‌های جوانمان نهفته است. این مایه مباهات ملت ما و معماران فردای آن است. هیچ‌گاه فراموش نخواهیم کرد که، در شرایط دشوارتر از امروز، وقتی که شاه فقید ملک عبدالعزیز آل سعود - که خدایش رحمت کند - پادشاهی را متحد کرد، چگونه ملت ما در سایه عزم و همت جمعی شکل گرفت. مردم ما یک بار دیگر دنیا را شگفت‌زده خواهند کرد.

ما به آینده کشورمان اطمینان داریم. به لطف همه نعماتی که خداوند به ملت ما اعطا کرده است، طبیعی است که به دهه‌های پیش‌رو خوش‌بین باشیم. به جای آنکه نگران چیزهایی باشیم که ممکن است از دست بدهیم، به افق پیش‌رویمان فکر می‌کنیم.

برادران و خواهران عزیزم، آینده پادشاهی عربستان آینده‌ای بسیار نویدبخش و پر از امکانات و قابلیت‌ها است - انشاءالله. کشور ارزشمند ما مستحق بهترین‌ها است. بنابراین، ما استعدادها و ظرفیت‌هایمان را توسعه خواهیم داد. هر چه در توان داریم انجام می‌دهیم تا مطمئن شویم که مسلمان‌ها از سراسر جهان می‌توانند به دیدار اماکن مقدس بیایند.

مصمم‌ایم که امکانات اقتصادی مان را تقویت کنیم و گسترش بدهیم، و قوت‌های اصلی آن را به ابزارهای راهگشا برای آینده‌ای کاملاً متنوع تبدیل کنیم. به این ترتیب، آرامکو را از یک شرکت تولیدکننده نفت به یک مجتمع صنعتی جهانی بدل خواهیم کرد. ما «صندوق سرمایه‌گذاری دولتی» را به بزرگترین صندوق رفاه خودمختار جهان تبدیل می‌کنیم.

بنگاه‌های بزرگمان را به توسعه فرامرزی ترغیب خواهیم کرد تا جایگاه درستشان را در بازار جهانی پیدا کنند. همچنان بهترین ماشین‌آلات و تجهیزات ممکن را در اختیار ارثشمان خواهیم گذاشت و هم‌زمان برای

تولید نیمی از نیازهای ارتش در داخل کشور برنامه ریزی خواهیم کرد تا فرصت‌های شغلی بیشتری برای شهروندان ایجاد کنیم و ذخایر بیشتری را داخل کشورمان نگه داریم.

برای کاهش تأخیرها و از میان برداشتن دیوان سالاری ملال آور، تنوع خدمات دیجیتال را گسترش خواهیم داد. فوراً به اصلاحاتی فراگیر در شفافیت و پاسخگویی خواهیم پرداخت و از طریق مرجعی که برای سنجش عملکرد کارگزاران دولت برپا می‌کنیم، آنها را برای هر عیب و نقصی مسئول خواهیم دانست. ما درباره شکست‌ها مان، همچنان که درباره موفقیت‌ها مان، شفاف و بی‌پرده خواهیم بود و از نظرها در مورد چگونگی پیشرفت استقبال خواهیم کرد. همه اینها پیامد رهنمودهای خادم الحرمین، ملک سلمان بن عبدالعزیز آل سعود است. الله حافظش باشد که به ما فرمان داد برای آینده برنامه ریزی کنیم و با بلندهمتی آرزوهایمان را برآوریم.

بنا به رهنمودهای او، ما از همین امروز به نحو خستگی ناپذیر کار خواهیم کرد تا فردای بهتری برای شما، فرزندان شما و فرزندان فرزندان شما بسازیم.

آرزوهای ما بلندمدت است. فراتر از دوباره سازی منابع درآمدی است که تضعیف کرده‌ایم یا فراتر از حفظ آنچه قبلاً به آن نائل شده‌ایم. مصمم‌ایم کشور شکوفایی بنا کنیم که در آن همه شهروندان به آرزوها، امیدها و هدف‌هاشان برسند. بنابراین، از پنا خواهیم نشست تا وقتی که ملت ما پیشرو تدارک فرصت‌هایی برای همه از طریق آموزش و کارآموزی باشد، و همچنین خدمات پرکیفیت در اشتغال، بهداشت، مسکن و تفریحات فراهم کند. ما خودمان را متعهد می‌کنیم تا خدمات دولتی در سطح جهانی تدارک ببینیم تا به طور مؤثر و کارا نیازهای شهروندان را برآورده کنیم. همه با هم به ساختن کشوری بهتر ادامه می‌دهیم، که آرزوهای ما را برمی‌آورد، و استعدادها و قابلیت‌ها، و ایثار مردان و زنان جوانمان را شکوفا می‌کند. هرگز نخواهیم گذاشت کشورمان دست‌خوش بی‌ثباتی قیمت کالا یا بازارهای خارجی باشد. همه وسایل رسیدن به آرزوها و هدف‌ها مان را داریم. عذر موجهی نداریم که ساکن بمانیم یا به عقب برگردیم.

چشم‌انداز ما از آینده کشورمان یک عربستان سعودی قدرتمند، شکوفا و پایدار است که برای همه فرصت فراهم می‌کند. تصویر آینده ما کشور متحلمی است که قانون اساسی‌اش اسلام و راه و رسمش مدارا است. ما از همه افراد شایسته از تمام جهان استقبال می‌کنیم و به همه آنها می‌گوییم که آمده‌اند تا در این سفر و این موفقیت به ما بیوندند احترام می‌گذاریم.

ما یلیم فرصت‌های بهتری برای همکاری با بخش خصوصی از طریق سه ستون فراهم کنیم: جایگاهمان به عنوان مرکز جهان عرب و جهان اسلام، قابلیت برتر سرمایه‌گذاری مان، و موقعیت جغرافیایی راهبردی مان. محیط کسب و کارمان را بهبود خواهیم بخشید، تا اقتصادمان رشد کند و شکوفا شود و فرصت‌های سالم‌تری برای استخدام شهروندان و خوشبختی بلندمدت آنان به بار آورد.

این است چشم‌انداز ما از عربستان سعودی در سال ۲۰۳۰ میلادی. ما بلافاصله طرح‌های فراگیر و برنامه‌هایی را که ریخته‌ایم ارائه خواهیم کرد.

با هم، به لطف حق، می‌توانیم جایگاه پادشاهی عربستان سعودی را، به عنوان ملت بزرگی که باید احساس غرور عظیمی داشته باشیم، مستحکم کنیم.

مباهات به هویت ملی

ما به پیشینه تاریخی و فرهنگی و میراث سعودی، عربی، و اسلامی مان بسیار مباهات می‌کنیم. سرزمین ما به خاطر تمدن‌های قدیمی و مسیرهای بازرگانی اش در کانون‌های تجارت جهان معروف بوده و هنوز هم هست. این میراث به جامعه ما غنا و تنوعی بخشیده که امروز همه از آن خبر دارند. ما به اهمیت حفظ این میراث ارزشمند در ارتقای وحدت ملی و استحکام ارزش‌های اسلامی و عربی مان واقفیم.

تلاش خواهیم کرد هویت ملی مان را چنان مستحکم، محفوظ، و برجسته کنیم که بتواند راهنمای زندگی نسل‌های آینده مان باشد. به این منظور به ارزش‌ها و اصول ملی مان وفادار خواهیم بود و توسعه اجتماعی و تقویت زبان عربی را ترغیب خواهیم کرد. به بازسازی مکان‌های ملی، عربی، و اسلامی در فرهنگی باستانی ادامه خواهیم داد و برای ثبت جهانی آنها تلاش خواهیم کرد تا در دسترس همگان باشند، و در این فرایند، نمایشگاه‌های فرهنگی برپا خواهیم کرد و موزه‌هایی با کیفیت جهانی خواهیم ساخت تا مردم از دور و نزدیک به دیدار آنها بشتابند. به این ترتیب شواهد زنده‌ای برای میراث ملی ما فراهم خواهد شد که جای برجسته ما را در تاریخ و روی نقشه تمدن‌ها نشان خواهد داد.

دستیابی به محیط زیست پایدار

با حفاظت از محیط زیست و منابع طبیعی مان، به وظایف اسلامی، انسانی، و اخلاقی مان عمل می‌کنیم. این حفاظت همچنین مسئولیت ما در قبال نسل‌های آینده است و در کیفیت زندگی روزمره مان نقش اساسی دارد. ما از طریق افزایش کارایی مدیریت پسماند، تأسیس پروژه‌های جامع بازیافت، کاهش انواع آلودگی‌ها و مبارزه با بیابان‌زایی به نگهداری محیط زیست مان خواهیم پرداخت. همچنین از طریق کاهش مصرف و استفاده از آب‌های تصفیه‌شده و تجدیدپذیر، بهره‌برداری از منابع آب را بهینه خواهیم کرد. برای حفاظت و مسکونی سازی سواحل زیبا، ذخایر طبیعی، و جزیره‌ها مان تلاش خواهیم کرد و آنها را به روی همگان خواهیم گشود. در این تلاش‌ها به مشارکت بخش خصوصی و منابع دولتی متکی خواهیم بود.

تقویت جامعه

ما به نوسازی نظام رفاه اجتماعی ادامه خواهیم داد تا بازدهی‌اش را بالا ببریم و آن را قدرت‌بخش و عادلانه کنیم. یارانه‌های سوخت، خوراک، و آب و برق را برای استفاده بهتر به طرف نیازمندان سوق خواهیم داد. شهروندان آسیب‌پذیرتر را با کمک‌های مناسب حمایت خواهیم کرد. همراه با بخش خصوصی و سازمان‌های غیردولتی، برای کسانی که شغلی ندارند آموزش‌هایی تدارک خواهیم دید تا در صورت امکان راحت‌تر بتوانند به نیروی کار ملحق شوند.

مراقبت‌های بهداشتی

نظام مراقبت بهداشتی ما در دهه‌های اخیر از سرمایه‌گذاری اساسی بهره‌مند بوده است. در نتیجه در سه دهه گذشته به ۲/۲ تخت بیمارستان به ازای هر هزار نفر، و پزشکان متخصص در سطح جهانی دست یافته‌ایم و امید به زندگی را از ۶۶ سال به ۷۴ سال افزایش داده‌ایم. مصمم هستیم که استفاده از ظرفیت‌های بیمارستانی و مراکز مراقبت‌های بهداشتی را بهینه کنیم و کیفیت خدمات بهداشتی پیشگیرانه و درمانی مان را بالا ببریم. بخش دولتی در وهله اول، برای ارتقای مراقبت‌های پیشگیرانه، کاهش بیماری‌های عفونی، و ترغیب شهروندان به استفاده از مراقبت‌های اولیه تلاش خواهد کرد. در تعمیق همکاری و تلفیق خدمات اجتماعی و خدمات بهداشتی خواهد کوشید، و همچنین به خانواده‌ها، در صورت نیاز، خدمات مراقبتی در منزل ارائه خواهد کرد. بخش دولتی به برنامه‌ریزی و ایفای نقش‌های نظارت و سرپرستی در مراقبت‌های بهداشتی خواهد پرداخت. ما یلیم مراقبت‌های بهداشتی از طریق شرکت‌های دولتی باشد تا کیفیت آن بالا برود و همچنین برای بهره‌گیری از خصوصی سازی در آینده آماده شود. تلاش خواهیم کرد بیمه‌های پزشکی اختصاصی برقرار کنیم تا دسترسی به بعضی خدمات پزشکی آسان‌تر باشد و زمان انتظار برای ملاقات با متخصصان و مشاوران کمتر شود. به پزشکان آموزش‌های بهتری خواهیم داد تا امراض مزمنی مثل بیماری‌های قلبی و دیابت و سرطان را، که سلامت مردم را به خطر می‌اندازند، بهتر معالجه کنند.

یادگیری برای کارکردن

به سرمایه‌گذاری در آموزش و کارآموزی ادامه خواهیم داد تا مردان و زنان جوان ما برای شغل‌های آینده آماده باشند. می‌خواهیم که کودکان سعودی، در هر جایی که هستند، از آموزش‌های با کیفیت بهتر و چند-جنبه‌ای برخوردار باشند. ما به خصوص در آموزش پیش دبستانی و دبستانی سرمایه‌گذاری خواهیم کرد، برنامه آموزش ملی را بهبود خواهیم بخشید و به آموزگاران و مدیران آموزشی تعلیمات خاص خواهیم داد.

همچنین بسیار سعی خواهیم کرد اطمینان حاصل کنیم که بروندهای نظام آموزشی‌مان با نیازهای بازار متناسب‌اند. برنامه «راهگشای کار ملی» را دایر کرده‌ایم و در نظر داریم شوراهای بخشی تأسیس کنیم که دقیقاً مهارت‌ها و دانش‌های لازم برای هر بخش اقتصادی-اجتماعی را تعیین خواهد کرد.

همچنین، آموزش‌های حرفه‌ای را توسعه خواهیم داد تا هر چه بیشتر در خدمت پیشبرد توسعه اقتصادی باشد. کمک‌ها و بورس‌های تحصیلی را به دانشگاه‌های معتبر بین‌المللی سوق خواهیم داد و در رشته‌هایی که در اولویت نیازهایمان است اعطا خواهیم کرد. همچنین، به نوآوری در فناوری‌های پیشرفته بیشتر خواهیم پرداخت.

حمایت از کسب و کارهای کوچک و خانواده‌های تولیدگر

مؤسسات کوچک و متوسط (SME)ها از جمله کارگزاران رشد اقتصادی‌اند؛ اینها شغل ایجاد می‌کنند، حامی نوآوری‌اند، و صادرات را افزایش می‌دهند. SMEها در کشور ما هنوز عامل عمده تولید ناخالص داخلی (GDP) نیستند، به خصوص در مقایسه با اقتصادهای پیشرفته. بنابراین، تلاش خواهیم کرد، با حمایت از کارآفرینی SMEها و خصوصی‌سازی و سرمایه‌گذاری در صنایع جدید، فرصت‌های شغلی مناسب برای شهروندانمان ایجاد کنیم. برای تسریع در دستیابی به این هدف، «مرجع SME» دایر کرده‌ایم و کارآفرینان جوان را همچنان با تسهیل مقررات کسب و کار، دسترسی به امکانات مالی، همکاری‌های بین‌المللی، و افزایش تدارکات ملی و کمک‌های دولتی ترغیب خواهیم کرد.

خانواده‌های تولیدگر ما اکنون از طریق رسانه‌های اجتماعی و بسترهای دیجیتال از فرصت‌های بازاریابی بزرگی برخوردارند. ما دسترسی به این رسانه‌ها را تسهیل خواهیم کرد، سرمایه‌گذاری‌های کوچک به راه خواهیم انداخت و بخش غیرانتفاعی را ترغیب خواهیم کرد که قابلیت‌های خانواده‌های تولیدگر را تقویت کنند و برای طرح‌هایشان پول در اختیارشان بگذارند.

فراهم کردن فرصت‌های مساوی

اقتصاد ما برای همه فرصت‌هایی فراهم خواهد کرد- برای مرد و زن، پیر و جوان - تا بتوانند بهترین قابلیت‌هایشان را در خدمت کشور به کار بگیرند. ما بر آموزش مادام‌العمر دوباره تأکید خواهیم کرد و سعی خواهیم کرد با ترغیب فرهنگ عملکرد عالی، تمام استعداد‌های نیروی کار را به خدمت بگیریم. برای هماهنگ کردن این تلاش‌ها اخیراً کمیسیون «ایجاد اشتغال و مبارزه با بیکاری» تشکیل شده است.

یکی از مهم‌ترین دارایی‌های ما جوانان سرزنده و پرشورند. تضمین خواهیم کرد که از مهارتشان به نحو مناسبی استفاده کنیم. در زمانه‌ای که بسیاری از کشورها نگران پیرشدن جمعیت‌هاشان هستند، بیش از نیمی از جمعیت عربستان سعودی زیر ۲۵ سال‌اند. ما با به‌کارگیری انرژی جوانان و توسعه کارآفرینی و فرصت‌های کسب و کار، این جمعیت جوان را به کار خواهیم گرفت.

سرمایه بزرگ دیگرمان زنان سعودی‌اند. اکنون بیش از ۵۰ درصد فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های ما زنان هستند. ما همچنان به شکوفا کردن استعداد‌های آنها ادامه خواهیم داد، برای همکاری آنها سرمایه‌گذاری خواهیم کرد و به آنها امکان خواهیم داد که آینده مستحکم‌تری در توسعه اجتماعی و اقتصادی داشته باشند. ما همچنین به آن کسانی که دچار معلولیت هستند کمک خواهیم کرد تا آموزش ببینند و فرصت شغلی داشته باشند و بتوانند مستقلاً عضو مؤثری از جامعه باشند. همه جور ملزومات و ابزارهای موفقیت آنها را فراهم خواهیم کرد.

نقش بزرگ‌تر برای کسب و کارهای کوچک و متوسط

سهام کسب و کارهای کوچک و متوسط (SME) ها در تولید ناخالص داخلی و فقط ۲۰ درصد است، در حالی که در کشورهای پیشرفته این سهم تا ۷۰ درصد هم می‌رسد. علی‌رغم تلاش‌ها برای بهبود محیط کسب و کار در عربستان، SME هنوز هم گرفتار رویه‌های اداری و قانونی پیچیده و نالازم است. این کسب و کارها تلاش می‌کنند مهارت‌ها و سرمایه‌های مؤسسات مالی را جذب کنند، اما این مؤسسات بیش از ۵ درصد کل بودجه‌های آنها را تأمین نمی‌کنند - و این از میزان متوسط جهانی خیلی کمتر است.

ما در تلاشیم که دسترسی SME ها به کمک‌های مالی را تسهیل کنیم و مؤسسات مالی را ترغیب کنیم که تا سال ۲۰۳۰ تا بیست درصد این کمک‌ها را به عهده بگیرند.

«مرجع SME» که اخیراً تأسیس شده است در نظر دارد قوانین و مقررات را به نحو اساسی بررسی کند، موانع را از میان بردارد، دسترسی به بودجه‌های مالی را آسان کند و به جوانان و کارآفرینان امکان بدهد که ایده‌ها و تولیداتشان را به بازار برسانند. در عین حال، به تأسیس مراکز رشد جدید، مؤسسات آموزش‌های تخصصی، و صندوق‌های مالی کسب و کار خواهیم پرداخت. اینها به کارآفرینان کمک می‌کند تا مهارت‌ها و شبکه‌هایشان را توسعه بدهند.

همچنین با تقویت تجارت الکترونیکی و همکاری با سهامداران بین‌المللی از SME ها در بازاریابی و صادرات کالاها و خدماتشان حمایت خواهیم کرد.

صنایع دفاعی محلی

منافع محلی کردن صنایع دفاعی خودمان صرفاً منحصر به کاهش مخارج نظامی نیست. این کار محرک بخش‌های صنعتی دیگر مثل تجهیزات صنعتی، ارتباطات و فناوری اطلاعات هم هست، که اینها هم به نوبت خود فرصت‌های شغلی بیشتری فراهم می‌کنند.

پادشاهی عربستان از لحاظ هزینه‌های نظامی در جهان در مرتبه سوم قرار دارد ولی فقط ۲ درصد این مخارج در داخل کشور هزینه می‌شود. بخش صنعتی دفاع ملی تنها به هفت شرکت و دو مرکز پژوهشی محدود می‌شود.

هدف ما این است که تا سال ۲۰۳۰ بیش از پنجاه درصد از مخارج تجهیزات نظامی در خود کشور خرج شود. مدتی است شروع کرده‌ایم که صنایع سراسرتری، مثل تهیه قطعات یدکی، خودروه‌های جنگی و مهمات اصلی، دایر کنیم. این طرح‌ها را به مراتب بالاتر و تجهیزات پیچیده‌تر مثل هواپیماهای نظامی توسعه خواهیم داد. شبکه ملی یکپارچه‌ای از خدمات و صنایع حمایتی ایجاد خواهیم کرد که خودکفایی مان را بهبود خواهد بخشید و صادرات دفاعی مان را، هم در منطقه و هم در جهان، تقویت خواهد کرد.

محلی سازی از طریق سرمایه‌گذاری مستقیم و مشارکت راهبردی با شرکت‌های پیشرو در این بخش محقق خواهد شد. این اقدامات به اشتغال دانش و فناوری خواهد انجامید و مهارت ملی در عرصه‌های تولید، نگهداری، تعمیر و پژوهش و توسعه فراهم خواهد کرد. ما همچنین کارکنان را تعلیم خواهیم داد و مجتمع‌های صنعتی تخصصی‌تر و یکپارچه‌تری تأسیس خواهیم کرد.

بخش معدن، سهم در اقتصاد ملی

ما از موهبت ذخایر معدنی غنی مثل آلومینیم، فسفات، طلا، مس، اورانیوم و مواد خام دیگر برخورداریم. بخش معدن از قبل تحولاتی داشته و در خدمت تامین نیازهای صنایع مان بوده، اما سهم آن در GDD هنوز به آنچه انتظار می‌رود نرسیده است. بنابراین مصمم هستیم این سهم را تا سال ۲۰۲۰ به ۹۷ میلیارد ریال عربستان سعودی برسانیم. در این فرایند ۹۰۰۰۰ فرصت شغلی ایجاد خواهد شد.

ما داریم برای بعضی اصلاحات ساختاری برنامه‌ریزی می‌کنیم، که شامل تشویق بخش خصوصی به سرمایه‌گذاری از طریق شدت بخشیدن به اکتشاف، ایجاد پایگاه داده‌های جامع برای منابع کشور، تجدیدنظر در رویه‌های صدور مجوز برای استخراج، سرمایه‌گذاری در تأسیسات زیربنایی، توسعه روش‌های بودجه‌بندی و تأسیس مراکز پژوهشی درخشان است.

همچنین به مشارکت‌های بین‌المللی راهبردی خواهیم پرداخت و رقابت‌پذیری و بهره‌وری شرکت‌های ملی مان را افزایش خواهیم داد. این امر موجب افزایش سهم آنها در رشد این بخش و همچنین محلی‌سازی دانش و مهارت خواهد شد.

بهبود محیط کسب و کار

همکاری بخش دولتی و خصوصی را ترغیب خواهیم کرد. به تسهیل سرمایه‌گذاری خصوصی ادامه خواهیم داد و رقابت‌جویی مان را تقویت خواهیم کرد. قابلیت‌های لازم را فراهم خواهیم کرد تا کیفیت و قابلیت اعتماد خدماتمان را بالا ببریم. با مراجع قانون‌گذاری همکاری خواهیم کرد تا به منظور بهبود محیط کسب و کار و اجرای قراردادهای به‌مرور و اصلاح مقررات موجود بپردازیم.

در صورت موجود بودن زمین در مکان‌های با اهمیت و مناسب، آنها را برای دولت خریداری خواهیم کرد. نواحی اصلی در شهرها را به نهادهای آموزشی، و مراکز خرید و تفریحات اختصاص خواهیم داد. نواحی وسیع در سواحل مان را به پروژه‌های گردشگری اختصاص خواهیم داد و زمین‌های مناسب دیگر را به پروژه‌های صنعتی واگذار خواهیم کرد.

بانک‌ها و سایر نهادهای مالی را ترغیب خواهیم کرد که محصولات و خدمات مالی‌شان را با نیازهای هر بخش منطبق کنند. از سرمایه‌گذاری روی پروژه‌های بزرگ تا سرمایه‌گذاری‌های کوتاه مدت برای کسب و کارهای کوچک. ما همچنین رویه‌های مجوزدهی مبتنی بر اولویت‌های ملی مان را تسهیل و تسریع خواهیم کرد.

مقررات قانونی و تجاری بین‌المللی را صریحاً به کار خواهیم گرفت و محیط کسب و کاری مناسب برای سرمایه‌گذاران طولانی‌مدت خواهیم ساخت. تلاش خواهیم کرد رفت و آمد مردم و حمل کالا و مقررات و رویه‌های گمرکی در فرودگاه‌ها را آسان کنیم. در نتیجه، محیط جذابی برای سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی ایجاد خواهد شد و اعتماد آنها را به انعطاف‌پذیری و قابلیت اقتصاد ملی مان جلب خواهیم کرد.

افزایش رقابت پذیری بخش انرژی

طرحی داریم برای افزایش بازدهی نظام حمایتی دولت و حصول به بهترین استفاده از منافع با هدایت آن به طرف شهروندان واجد شرایط و بخش های اقتصادی. مثلاً، می دانیم که تدارک یارانه بدون ملاک روشن استحقاق، مانعی اساسی بر سر راه رقابت پذیری بخش انرژی است.

قیمت های بازار آزاد در طولانی مدت موجب بهره وری و رقابت پذیری در میان شرکت های چندکاره می شود و در را برای سرمایه گذاری و تنوع آمیزه انرژی در کشور می گشاید و همچنین، با ملاک های یارانه ای روشن مبتنی بر تجربه بخش های اقتصادی، توانایی شان در رقابت محلی و جهانی و نیاز واقعی شان به یارانه را تعیین خواهیم کرد، بی آنکه بخش های راهبردی و آینده دار را به مخاطره بیندازیم.

ایجاد یک مرکز تدارکات منطقه ای بی نظیر

ما قبلاً برای ساخت بنادر، خط آهن ها، جاده ها و فرودگاه ها سرمایه گذاری سنگینی کرده ایم. برای برخورداری از مزیت کامل این سرمایه گذاری ها، برنامه ای داریم که با بخش خصوصی کار کنیم و به رشته جدیدی از مشارکت های بین المللی پابگذاریم تا تأسیسات زیربنایی مان را کامل و پیشرفته کنیم و آنها را در داخل و خارج کشور اتصال بدهیم. ما همچنین تأسیسات زیربنایی را از حالت «سخت» خارج خواهیم کرد تا با سامانه هایی که عملکرد بالاتر، نظارت شدیدتر و نظام گمرکی کارا اثر دارند مرتبط شوند. قوانین و مقررات موجود را اصلاح و اجرا خواهیم کرد. حمل و نقل هوایی، دریایی و سایر عامل های انتقال را ترغیب خواهیم کرد که از حداکثر ظرفیت شان استفاده کنند: دستیابی به ارتباط دائم بین مراکز تجاری موجود، و همچنین گشایش مسیرهای جدید بازرگانی. به این ترتیب موقعیت ما به عنوان یک دروازه تدارکاتی شاخص در میان سه قاره تقویت خواهد شد.

یکپارچه‌سازی منطقه‌ای و بین‌المللی

اقتصاد ما، با ۲٫۴ تریلیون ریال سعودی تولید ناخالص داخلی، هم‌اکنون بزرگترین اقتصاد در خاورمیانه است. ما روابط اقتصادی نزدیکی با «شورای همکاری خلیج» و دیگر کشورهای عرب و همچنین روابط سازنده‌ای با کشورهای اسلامی و خارجی داریم. سعی خواهیم کرد با اینها همکاری‌های کسب و کاری جدید برقرار کنیم و امکانات آسان‌تری برای مبادلهٔ مسافر و کالا و سرمایه تدارک ببینیم.

یکی از اولویت‌های اصلی ما استحکام و توسعهٔ روابط و یکپارچگی اقتصادی با دیگر کشورهای «شورای همکاری خلیج» است. تلاش خواهیم کرد فرایند تحقق بازار مشترک GCE، وحدت گمرکات، سیاست‌های اقتصادی و قانونی، و ساختن جاده‌ها و شبکه‌های ریلی شراکتی را کامل کنیم.

به دنبال ارتباط مؤثر با سایر کشورهای منطقه خواهیم بود و این خواسته را از طریق خدمات تدارکاتی پیشرفته و پروژه‌های زیربنایی مشترک، شامل پروژه‌های ترابری زمینی با افریقا از راه مصر، محقق خواهیم کرد. تبادلات تدارکاتی و تجاری مان کارآمد خواهد بود و جایگاه ممتاز ما را، در مقام مرکز تجاری اصلی، مستحکم‌تر خواهد کرد.

برنامه بازسازی دولت

در همه دنیا، دولت‌ها به چالاکي به خودشان سازمان می‌دهند، مدام بازسازی می‌شوند و نظام‌های خود را با اولویت‌های ملی‌شان منطبق می‌کنند. ما هم قبلاً شروع کرده‌ایم از طریق حذف شورای عالی و تأسیس «شورای امور سیاسی و امنیتی» و «شورای امور اقتصادی و توسعه» همین مسیر را طی کنیم. این اصلاحات موجب تسریع در توسعه راهبردی و تصمیم‌گیری شده و عملکرد را هم بهتر کرده است. ما این بازسازی دقیق را به طور جامع و به تدریج، و بر مبنای اولویت‌های آشکارمان، ادامه خواهیم داد.

برنامه دستور کار راهبردی

ما دستورالعمل راهبردی کارگزاری‌های دولتی را تأیید کرده‌ایم. قوانین موجود را با توجه نیازهای اقتصادی و اجتماعی آینده‌مان بازنگری کرده‌ایم. تصمیم‌گیری‌ها بر مبنای مطالعات مشروح و معیارها و همچنین تحلیل جامع برنامه‌های کارگزاری، و طرح‌ها و شاخص‌های عملکرد در هر مورد، انجام شده است.

رؤية VISION
2030
المملكة العربية السعودية
KINGDOM OF SAUDI ARABIA

مؤسسة كارآفرينان ونوابغ سعدي
Saeedi Foundation for Elite Entrepreneurs
(SaFEE)